

*Schrijven is... een
afgesloten huis*

*Schrijven is... een
afgesloten huis*

M.P.O. Books

Schrijven is... een afgesloten huis is een uitgave van M.P.O.
Books in samenwerking met uitgeverij De Leeskamer, 7021
JA Zelhem, Nederland
Schrijver: M.P.O. Books
Coverontwerp: Jan van den Boogaart
ISBN: 9789402120936
© 2014 M.P.O. Books
NUR 624

Inhoudsopgave

Voorwoord p. 7

Introductie p. 14

Fase I – De voorbereiding: de architect ontwerpt p. 27

Schrijven is studeren p. 30

Schrijven is een techniek p. 37

Schrijven is niet over je heen laten lopen p. 41

Schrijven is plotten p. 45

Schrijven is subplotten p. 55

Schrijven is eropuit trekken p. 63

Schrijven is uitwerken p. 70

Schrijven is puzzelen p. 87

Schrijven is perspectief bieden p. 91

Fase II – Het schrijfproces: de aannemer gaat aan de slag
p. 97

Schrijven is jongleren p. 100

Schrijven is bijgeloof p. 109

Schrijven is er een komma achterzetten p. 113

Schrijven is een gesprek voeren p. 118

Schrijven is flexibel zijn p. 122

Schrijven is asociaal p. 127

Fase III – De afwerking: de onderaannemers maken het af
p. 134

Schrijven is frustrerend p. 135

Schrijven is schrappen p. 138

Schrijven is doorzetten p. 145

Schrijven is een punt op de i zetten p. 159

Schrijven is... een afgesloten huis p. 160

De promotie p. 178

Nawoord p. 206

Bijlagen p. 216

I – Tien algemene schrijftips p. 217

II – Twintig specifieke verhaaltechnieken p. 225

III – De blinde vlek p. 260

IV – Verwijderde scènes: De arrestatie van de dominee
p. 271

V – Tien promotietips p. 278

VI – Het landelijke persbericht p. 294

VII – Het interview p. 296

VIII – Bronnen van inspiratie p. 303

IX – De zaken van Bram Petersen p. 307

X – Andere thrillers en detectives van De Leeskamer
p. 312

Voorwoord

Schrijven is... een afgesloten huis is een reconstructie van het ontwikkelingsproces dat mijn thriller *Een afgesloten huis* doorliep, een proces dat in mei 2012 begon en op 31 januari 2013 eindigde. In dezelfde periode maakte ik aantekeningen waarop dit verslag is gebaseerd. Het boek is mijn achtste misdaadroman en gaat over de moord op de Utrechtse topcrimineel Fred Duijster. Hij is in zijn zwaar beveiligde woning op brute wijze om het leven gebracht. Volgens beelden van een bewakingscamera kreeg Duijster bezoek van slechts één persoon.

Rechercheur Arthur van der Camp meent in de bezoeker Rafaël du Mez te herkennen, een berucht draaideurcrimineel. Du Mez beweert dat hij onschuldig is, om zich vervolgens op zijn zwijgrecht te beroepen. Hij wordt geloofd door zijn zus die een advocaat inschakelt op voorwaarde dat deze Du Mez vrijpleit. Advocaat Sjoerd Guikema heeft echter het gevoel voor een onmogelijke opgave te staan.

De centrale vraag in het boek is of Du Mez schuldig is of niet. De vraag die erachter schuilgaat is hoe betrouwbaar en integer mensen zijn als er maskers afgezet worden. En als er misstanden aan het licht komen, wat doe je dan? Aan de kaak stellen, of niet?

Voor wie dit boek bestemd is

Schrijven is... een afgesloten huis is bestemd voor twee doelgroepen. Ten eerste collega-schrijvers, zowel beginnend als gevorderd. Schrijvers kunnen hun manier van werken spiegelen aan de mijne. Ik wil hiermee niet beweren dat ik de perfecte werkmethode heb ontdekt die anderen blindelings kunnen navolgen. Dit is niet de heilige graal op schrijfgebied. Hoewel ik bij elk boek in grote lijnen dezelfde werkwijze hanteer, kan ik elke keer toch anders te werk gaan.

Het ontwikkelingsproces wordt mede beïnvloed door boeken over het schrijversvak. Door de jaren heen heb ik tientallen van dergelijke boeken gelezen en ik zal in deze uitgave regelmatig naar een aantal daarvan verwijzen. Ik kan uiteraard die boeken van harte aanbevelen. Omdat ik zelf veel heb geleerd van anderen en dat nog steeds doe, hoop ik dat anderen op hun beurt nu iets van mij opsteken. Het komt ongeveer neer op wat Elizabeth George aangeeft in haar boek *Wie schrijft....*: 'Ik kan je alleen vertellen wat ik geloof, wat ik doe, en wat het resultaat ervan is. Om kort te gaan, ik kan je slechts mijn eigen proces duidelijk maken en je aanmoedigen je eigen methode te ontwikkelen.'

Ten tweede is dit boek bestemd voor mijn lezers. Voor hen is dit een persoonlijk verslag dat laat zien onder welke omstandigheden *Een afgesloten huis* ontstond. Het gaat over mij – mijn werk en leven – en over de wisselwerking tussen mijn leven en het verhaal, het autobiografische element daarin, want het gaat onder andere over een van de meest doortrapte mensen die ik ooit tegenkwam. Een ontdekking die ik deed toen het masker van deze persoon afgang. Ik laat zien hoe persoonlijke ervaringen invloed hebben op de verhaalontwikkeling.

En eigenlijk schrijf ik dit ook voor mezelf, zodat ik het creatieve proces beter ga begrijpen, om als schrijver nóg beter te worden.

Ik neem in dit boek geen blad voor de mond. Schrijf onbeschaamd, adviseerde literair agent Paul Sebes in zijn boek *Bestseller*, en dat is precies wat ik ga doen. Ik ga dingen schrijven die me niet door iedereen in dank zullen worden afgenomen. Er komt vuile was in de buitenlucht te wapperen, en ik zal het een en ander onthullen over het leven dat ik leid. Ik zal uiteindelijk zelfs vertellen wat mijn inkomen is. Maar dat alles is nodig om te laten zien onder welke omstandigheden *Een afgesloten huis* tot stand kwam, en om te tonen wat het betekent om als onbekende schrijver bij een kleine uitgever aan de weg te timmeren.

Ik zal een greep doen uit de vele teleurstellingen en tegenslagen. Ik zal mijn onzekerheid laten zien. Mijn angsten. Mijn frustratie. Mijn woede. En dan zijn er nog mijn

moeilijkere momenten, vooral op het eind als het manuscript naar de uitgever is verzonden en ik in een...

gat

val.

Iedereen kent de succesnummers in de boekenwereld zoals Saskia Noort, Esther Verhoef en Charles den Tex. Hun boeken liggen in dikke stapels in de winkels, en media besteden volop aandacht aan hen. Het lijkt bijna vanzelfsprekend om dat te bereiken. De werkelijkheid is anders, en dat laat ik zien. Onder de toplaag zitten heel veel auteurs die met frustraties rondlopen omdat ze nauwelijks erkenning krijgen, en vrijwel geen publiciteit. Slechts weinigen krijgen de kans door te dringen tot de top.

Ik schrijf dit niet om zielig te doen, al gaat het ook over zelfmedelijden en lijkt het soms een klaagzang. De opzet is om een realistisch beeld te geven van mijn leven als schrijver. De vraag is echter hoe ik met de vele teleurstellingen omga. Leg ik het hoofd in de schoot, dan is het inderdaad zielig, en bedel ik om medelijden. Of knok ik door? Ik kies voor het laatste, en daarover gaat dit boek ook: de strijd om het bestaan. Ik denk dat aspirant-schrijvers na lezing zich nog eens op het achterhoofd zullen krabben en zich afvragen of het leven dat ik beschrijf voor hen is weggelegd. *Schrijven is... een afgesloten huis* zal ontzuenderend werken.

Maar het is niet alleen maar kommer en kwel. Om het boek luchtig te houden, kom ik ook met een paar grappige anekdotes.

Over de inhoud

Een schrijver is in mijn optiek architect, hoofdaannemer en onderaannemers in één. Het verhaal is een bouwwerk dat ontworpen, gebouwd en afgewerkt wordt en dat op een dag opgeleverd moet worden aan degene die het gaat

exploiteren: de uitgever. Hiermee heb ik de drie fasen benoemd die het ontwikkelingsproces bij mij doorloopt tot het verhaal geschikt is voor gebruik: de voorbereiding (fase I), het schrijfproces (fase II) en de afwerking (fase III). Na de introductie volgen drie hoofdstukken waarin ik deze fasen beschrijf.

Elke fase heeft eigen kenmerken die verwoorden wat schrijven is. Ongetwijfeld ben je bekend met de cartoons 'Liefde is...' die oorspronkelijk bedacht werden door Kim Casali. Daarin verbeeldt zij met een simpel tekeningetje een kenmerk van de liefde tussen een jongetje en een meisje. In dit boek zal ik elk kenmerk van het ontwikkelingsproces van *Een afgesloten huis* aanduiden met een kreet die begint met 'schrijven is...'. Voorbijkomen onder andere 'schrijven is studeren', 'schrijven is jongleren', 'schrijven is asociaal' en 'schrijven is frustrerend'. Onderwerpen die in de drie hoofdstukken aan de orde komen, zijn onder andere het gebruik van perspectief, interpunctie en het opbouwen van dialogen. De tekst is doorspekt met praktische tips en adviezen gebaseerd op bijna een kwart eeuw ervaring.

Een belangrijk onderdeel van het leven van een relatief onbekende schrijver, is de promotie. Terwijl grote uitgeverijen alles tot in de puntjes verzorgen voor hun successchrijvers, van interviews tot signeersessies, geldt dat voor de meeste auteurs niet. Om je boek onder de aandacht te krijgen moet je hard werken. Na de drie hoofdstukken over het ontwikkelingsproces van het boek zal ik dan ook uitgebreid stilstaan bij de promotie: wat doe ik en wat zijn daarvan de resultaten? Tenslotte zal ik in het nawoord terugblikken én stilstaan bij mijn toekomst als schrijver.

Elk boek moet mij een stap verder brengen naar het doel dat ik voor ogen heb. Wat dat doel is, zal ik in de introductie duidelijk maken. De vraag die mij bezighoudt en die ik in het nawoord hoop te beantwoorden, is: zal ik slagen? Zowel in het hoofdstuk over de promotie als in het nawoord zal ik mijn persoonlijke ervaring plaatsen in een breder kader, namelijk de ontwikkelingen in boekenland.

Ter aanvulling heb ik ook nog een aantal bijlagen die voor een deel aansluiten bij mijn werkwijze, te beginnen met een hoofdstuk waarin ik algemene schrijftips geef die aansluiten bij mijn methode. Daarop volgt een zeer uitgebreide bijlage waarin ik twintig specifieke verhaaltechnieken beschrijf die ik in *Een afgesloten huis* en andere boeken heb gebruikt, en geef ik voorbeelden van hoe ik elke techniek heb toegepast. Ik bespreek onder andere de cliffhanger, gelaagdheid, de versluiering, de zichzelf versterkende herhaling, de mystificatie, de illusie en het dilemma. Deze en dertien andere verhaaltechnieken helpen mij om mijn verhalen meeslepender en spannender te maken. De voorbeelden zijn het best te begrijpen als je de voorgaande hoofdstukken hebt gelezen, zodat je de context ervan kent.

Een andere bijlage is gewijd aan de vijf niveaus waarop je, volgens mij, een boek kunt beoordelen: het hartsniveau, het niveau van de verbeelding, het thematische niveau, het esthetische niveau en het rationeel/analytische niveau. Als schrijver moet je je eigen balans vinden voor wat betreft deze niveaus. Doe je dat niet, dan kun je weleens een blinde vlek hebben. Met de bijlage over de blinde vlek wil ik schrijvers daarvan bewust maken.

In het ontwikkelingsproces komt het voor dat scènes tijdens de afwerkingsfase het veld moeten ruimen. Twee zogeheten verwijderde scènes zijn ook terug te vinden in de bijlagen.

Daarnaast sta ik in de bijlagen ook stil bij de promotie. Om te beginnen met een uitgebreide bijlage met tien tips om een boek te promoten. Deze tips zijn gebaseerd op jarenlange ervaring, waarbij er geleerd kan worden van mijn successen én van de fouten die ik maakte. Ze zijn vooral interessant voor schrijvers bij kleine uitgeverijen, of die bij een grote uitgeverij zitten die hen weinig promotionele steun verleent. In aanvulling daarop heb ik bijlagen met het landelijke persbericht en een interview dat mijn uitgever erbij sloot.

Deze uitgave bevat verder de zogeheten bronnen van inspiratie. Deze bronnen zijn bijvoorbeeld boeken over het schrijversvak, andere informatieve boeken en romans, films

en internetsites die hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van *Een afgesloten huis*, de promotie en dit verslag over de totstandkoming van mijn thriller. Tot slot kom ik met het overzicht van mijn boeken en de bijbehorende flapteksten.

Hoe dit boek gelezen moet worden

Dit boek is dus een autobiografische momentopname van mijn leven en werk. Door de combinatie van de theorie van het schrijven, de toepassing daarvan en een beschrijving van mijn leven zal dit boek de ene keer zich laten lezen als een informatief boek met veel zakelijke details en adviezen, de andere keer als een persoonlijk verslag dat doortrokken is van emoties. Dat levert grote verschillen op in toon en stijl. Hoewel ik me bewust ben van dat nadeel, kies ik toch voor die combinatie omdat het een totaalbeeld geeft van mijn leven als schrijver, al blijft het een momentopname.

Al in de introductie zet ik bepaalde verhaallijnen uit die daarna een rol spelen. Je kunt dit boek daarom het best integraal lezen, dat wil zeggen, van begin tot eind. Doe je dat niet, dan zul je in latere hoofdstukken zaken tegenkomen die terugverwijzen naar wat eerder aan bod is geweest.

Je zult bijvoorbeeld je wenkbrauwen fronsen als ik in de bijlage met algemene schrijftips beweer dat je naar de ballen van andere schrijvers moet kijken. Stel je voor, het zou leiden tot aanranding van mijn mannelijke collega's! Om dat te voorkomen raad ik aan eerst de introductie door te nemen, want daarin zet ik al de eerste verhaallijnen van dit boek uit, en vervolgens de rest.

Deze uitgave kun je lezen zonder *Een afgesloten huis* gelezen te hebben, al is het wel een pré. Vanzelfsprekend bevat *Schrijven is... een afgesloten huis* belangrijke informatie over mijn achtste thriller. Feitelijk kom ik met aanwijzingen waardoor ik het antwoord op de centrale vraag geef. Na dit verslag zul je daarom nooit meer onbevangen tegen *Een afgesloten huis* aankijken. Aan de andere kant kan ik me daardoor voorstellen dat je na lezing van dit boek het verhaal intensiever zult beleven, omdat je oog krijgt voor het

autobiografische element en de verschillende verhaallijnen en -technieken waar je anders overheen zou lezen.

Hoe dan ook: dit is mijn verslag. Het zal afwisselend boeiend, leerzaam, vermakelijk, schokkend en inspirerend zijn.

Doorn, 16 maart 2013

Bijlage VIII - Bronnen van inspiratie

Vakliteratuur voor schrijvers

René Appel – *Spanning in verhalen, over het schrijven van spannende boeken*, Augustus, 2007

Mieke Bouman – *Storytelling in 12 stappen: op reis met de held*, Augustus, 2010

G.K. Chesterton, *How to write a detective story* (essay), G.K.'s Weekly, 1925

Diverse auteurs – *De schrijfbijbel, de beste redacteuren van Nederland over het schrijven van een goed boek*, TenPages.com, 2013

Renate Dorrestein – *Het geheim van de schrijver*, Contact, 2000

Renate Dorrestein – *De blokkade – Onthullende zoektocht naar de oorzaken van een writer's block*, Podium, 2013

Don Duyns (samenstelling) – *Dialogen schrijven - laat je personages spreken*, uitgeverij Augustus, 2010

James N. Frey – *How to write a damn good novel (Zo schrijf je een verdomd goede roman)*, St. Martin's press, 1987

Elizabeth George – *Write away (Wie schrijft...)*, Hodder & Stoughton, 2004

Bart Van Lierde – *Een bestseller schrijven voor Dummies*, Pearson Education Benelux, 2009

Maaïke Molhuysen en Louis Stiller – *Handboek voor schrijvers* (zesde editie), Augustus, 2009

Cees van der Pluijm – *Schrijven van gedichten en verhalen*, TeleacNOT, 1998

Rogier Proper – *Kill your darlings - Scenarioschrijven voor film, tv en internet*, Bert Bakker, 2007

Jan Renkema – *Schrijfwijzer compact*, Sdu uitgevers, 2005

Paul Sebes – *Bestseller: wat elke beginnende schrijver moet weten*, Thomas Rap, 2008
Louis Stiller, Sander van Vlerken en Kees Jan van Dijk – *Handboek voor schrijvers* (editie 2001/2002), L.J. Veen/Stichting Schrijven, 2001
Pyter Wagenaar – *Voor de vorm: taalvraagbaak voor schrijvers*, Augustus, 2008

Overige literatuur

Pieter Aspe – *De Japanse tuin*, Manteau, 2002
Henk ten Berge – *Mr. Max Moszkowicz, de pleitvader: vechten voor recht*, BZZTôH, 1998
Steve Brown – *Criminele schlemielen: mislukte carrières in de Amsterdamse onderwereld*, Elmar, 2009
John Dickson Carr – *The hollow man, or The three coffins (De holle man, of De onzichtbare moordenaar)*, Hamish Hamilton, 1935
Agatha Christie – *The ABC Murders (Het ABC-mysterie)*, Collins Crime Club, 1936
Agatha Christie – *A murder is announced (Wie adverteert een moord?)*, Dodd, Mead, 1950
Arthur Conan Doyle – *The adventure of the red-headed league (Het avontuur van de club van roodharigen)*, The Strand magazine, 1891
Arthur Conan Doyle – *The hound of the Baskervilles (De hond van de Baskervilles)*, Newnes, 1902
Peter Elberse en Dick Nierop – *De paskamermoord*, De Fontein, 1994
Nicci French – *Blue monday (Blauwe maandag)*, Joseph, 2011
John Grisham – *The innocent man (De gevangene)*, Doubleday, 2006
Mickelle Haest – *De praktijk van Plasman*, Thomas Rap, 2010
Arnaldur Indridason – *Svörtuloft (Doodskap)*, Forlagij, 2009

Jonas Jonasson – *Hundraaringen som klev ut genom fonstret och forsvann (De 100-jarige man die uit het raam klom en verdween)*, Piratforlaget, 2009

Anna Korterink – *Bij de rechtbank: aanklagers, verdedigers en verdachten*, Media Plus, 2011

Henning Mankell – *Den orolige mannen (De gekwelde man)*, Leopard, 2009

Deon Meyer – *13 uur (13 uur)*, Human & Rousseau, 2008

Abraham Moszkowicz - *Liever rechttop sterven dan op je knieën leven*, Bertram+ de Leeuw Uitgevers, 2012

Saskia Noort – *Afgunst*, Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek, 2007

Saskia Noort – *Nieuwe burens*, Anthos, 2006

Ruben Poppelaars – *Op dood spoor*, Just Publishers, 2011

Chaim Potok – *My name is Asher Lev (Mijn naam is Asjer Lev)*, Knopf, 1972

Ellery Queen (Jack Vance) – *A room to die in (Een plaats om te sterven)*, Pocket Books, 1965

Kate Summerscale – *The suspicions of Mr. Whicher, or The Road Hill House murder (De vermoedens van Mr. Whicher, of De moord in Road Hill House)*, Bloomsbury, 2008

Josephine Tey – *The Franchise affair (De affaire Sharpe/De heksen van Milford)*, Peter Davies, 1948

J.R.R. Tolkien – *The hobbit (De hobbit)*, George Allen & Unwin, 1937

Peter Tremayne – *Moord uit de golven*, De Leeskamer, 2012

Coen Verbraak – *Strafpleiters: kijken in de ziel*, Thomas Rap, 2010

Mr. J.W.P. Verheugt – *Inleiding in het Nederlandse recht*, Boom Juridische uitgevers, 2005

Films

A most mysterious murder (vijfdelige televisieserie met diverse regisseurs), 2005

Sad cypress (regisseur David Moore), 2003

The suspicions of Mr. Whicher (regisseur James Hawes), 2011

Witness for the prosecution (regisseur Billy Wilder), 1957

Muziek

Beyond Twilight – *The devil's hall of fame*, Massacre Records, 2001

Virgin Black – *Elegant... and dying*, Massacre Records, 2003

Virgin Black – *Requiem – mezzo forte*, Massacre Records, 2007

Wetten

Advocatenwet

Algemene wet op het binnentreden

Wetboek van Strafrecht

Wetboek van Strafvordering

Wet op de rechterlijke organisatie

Websites

Judex.nl

Maps.google.nl

Synoniemen.net

Wetten.overheid.nl

Wikipedia.org

Woorden.org

Bijlage IX - De zaken van rechercheur Petersen

Bij verstek veroordeeld

Raimond van Vliet, directeur van een aannemingsbedrijf, neemt het met de regels niet zo nauw. Zo heeft hij het bedrijf weten uit te bouwen tot het imperium dat het nu is. Hij was van plan een uniek natuurgebied bouwklaar te maken om er een woonwijk te laten verrijzen. Maar veranderingen aan het bestemmingsplan hebben daar een stokje voor gestoken, tot grote woede van Van Vliet. Sindsdien leeft hij in onmin met de plaatselijke bevolking. Drie van zijn vrienden zijn hevig in de aannemer teleurgesteld en hebben het voornemen opgevat het recht in eigen hand te nemen. Maar bij de uitvoering van hun plan stuiten zij op onverwachte tegenstand die vriendschappen onder druk zet en levens in gevaar brengt.

Sinds jaren uitverkocht, maar nu weer leverbaar als heruitgave, aangevuld met een voorwoord van de auteur, achtergrondinformatie en een compleet kort verhaal.

ISBN 97890 8606 0306

De bloedzuiger

Het is de nachtmerrie van elke ouder. Het overkomt Peter en Antoinette. Altijd hebben ze hun vijftienjarige dochter op het hart gedrukt niet alleen over het fietspad door het bos te fietsen, op weg van huis naar school en andersom. Ze hebben haar gezegd niet van de officiële route af te wijken en voor het donker thuis te zijn. Maar hun dochter heeft de goede

raad in de wind geslagen en het is mis gegaan. Rechercheur Petersen krijgt de opdracht uit te zoeken wie verantwoordelijk is voor dit drama. Maar ondertussen heeft hij zelf heel wat aan het hoofd door de komst van een nieuwe collega die niet echt in zijn team past.

ISBN 9076968667 (Uitverkocht)

Gedragen haat

Wat begint als een brute ontvoering op een parkeerplaats van een Albert Heijnfiliaal, mondt uit in een duizelingwekkende jacht op de ontvoerder zelf. De politie onder leiding van rechercheur Bram Petersen doet onderzoek, maar is beperkt in haar mogelijkheden uit angst dat de jongeman die ontvoerd is gevaar loopt. Tegelijkertijd verlopen de zaken in het rechteam niet allemaal meer zo soepel als voorheen. De belangrijkste oorzaken zijn de dwarsligger John van Keeken die rigouzeuzer wil optreden, en de relatieproblemen van Ronald Bloem, de vaste assistent van Petersen.

ISBN 9076968896 (Uitverkocht)

De blikvanger

Huisarts Sebastiaan Kingma is op de terugreis van een meerdaags congres, als hij bij een bushalte opgewacht wordt. De volgende dag wordt zijn lichaam gevonden en begint de politie van district Heuvelrug een onderzoek. Hoewel de zaak aanvankelijk vlot lijkt te verlopen, komt het team onder leiding van rechercheur Petersen geen stap verder. De aandacht wordt dan verlegd naar een aanslag op een

wethouder. Maar als er sporen gevonden worden die met de moord op dokter Kingma in verband gebracht kunnen worden, vraagt Petersen zich af of er een verband is tussen de twee gebeurtenissen.

ISBN 97890 8606 0245

De laatste kans

Onder verdachte omstandigheden vindt Jacques Vermin de dood in zijn woning in de bossen van de Utrechtse Heuvelrug. Het rechercheonderzoek onder leiding van Bram Petersen spitst zich toe op de vraag wie hij was. Het weinige dat Petersen weet, is dat Vermin een kinderloze man was die een teruggetrokken leven leidde. Officieel stond hij te boek als een inwoner van Arnhem. Hij hield voor anderen geheim dat hij ook op de Utrechtse Heuvelrug een woning had. Terwijl rechercheur Petersen zich op deze zaak concentreert, wrijft het tussen hem en zijn assistent Ronald Bloem. Collega Inge Veenstra houdt zich tegelijkertijd bezig met een kind dat te vondeling werd gelegd.

ISBN 97890 8606 0283

Dodelijke hobby

André Lourier hoopt de kerstdagen rustig door te brengen. Hij past op de afgelegen villa van een nicht die met haar man op wintersport is. Door zijn nalatigheid wordt er ingebroken. Aanvankelijk hoopt Lourier dat de recherche de zaak oplost, voor zijn nicht terugkeert. Maar als blijkt dat de politie onder leiding van rechercheur Petersen te druk is met een

onderzoek naar een drievoudige moord, moet hij een andere oplossing bedenken. Hij beseft niet dat hij zelf in groot gevaar verkeert.

ISBN 97890 8606 0368

De dood van Callista de Vries

Een duikteam dat in natuurgebied De Blauwe Kamer naar onontpofte munitie uit de Tweede Wereldoorlog zoekt, stuit op een lijk. De volgende dag wordt vastgesteld dat het gaat om Callista de Vries, een jonge vrouw uit de stad Utrecht. Sinds twee dagen stond zij als vermist te boek. Zij blijkt een vrouw met vele geheimen te zijn, die in de laatste dagen van haar leven tegenstrijdige uitspraken deed. Toch heeft het rechteam onder leiding van Bram Petersen al spoedig een verdachte op het oog. Maar dan voltrekt zich een drama in het leven van Petersen.

ISBN 97890 8606 0313

Een afgesloten huis

De Utrechtse topcrimineel Fred Duijster wordt in zijn zwaarbeveiligde woning op beestachtige wijze afgemaakt. Volgens beelden van een bewakingscamera kreeg Duijster bezoek van slechts één persoon. Rechercheur Arthur van der Camp meent in hem Rafaël du Mez te herkennen, een berucht draaideurcrimineel. Maar Du Mez beweert dat hij onschuldig is, om zich vervolgens op zijn zwijgrecht te beroepen. Hij wordt geloofd door zijn zus, die een advocaat inschakelt op voorwaarde dat deze Du Mez vrijpleit. Raadsman Sjoerd

Guikema heeft echter het gevoel voor een onmogelijke opgave te staan...

ISBN 97890 8606 0382

MEER INFORMATIE OVER M.P.O. BOOKS IS TE VINDEN OP
ZIJN WEBSITE:
WWW.MPOBOOKS.NL

Bijlage X - Andere thrillers en detectives van De Leeskamer

Caroline Roe

Isaac van Girona

Heelmeester Isaac lost misdaden op in middeleeuws Girona

1. *Remedie tegen verraad* - ISBN 97890 343 150146
2. *Een kuur voor een kwakzalver* - ISBN 97890 343 15083
3. *Tegengif voor gierigheid* - ISBN 97890 8606 0030

Peter Tremayne

Zuster Fidelma

Keltische misdaadmysteries rond de Ierse zuster Fidelma

1. *Absolutie voor moord* - ISBN 97890 343 15021
2. *Lijkwade voor een aartsbisschop* - ISBN 97890 343 15090
3. *Moord in de abdij* - ISBN 97890 8606 0047
4. *De listige slang* - ISBN 97890 8606 0023
5. *Het web van Araglin* - ISBN 97890 8606 0061
6. *De vallei van het kwaad* - ISBN 97890 8606 0092
7. *De verdwenen monnik* - ISBN 97890 8606 0115
8. *Dood van een pelgrim* - ISBN 97890 8606 0139
9. *Vrouw van het duister* - ISBN 97890 8606 0153
10. *Het klooster van de dode zielen* - ISBN 97890 8606 0177
11. *De gekwelde abt* - ISBN 97890 8606 0214
12. *De nacht van de das* - ISBN 97890 8606 0252
13. *De leprozenbel* - ISBN 97890 8606 0290
14. *Moord uit de golven* - ISBN 97890 8606 0337
15. *Een gebed voor de verdoemden* - ISBN 978990 8606 0399

Kate Sedley

Roger de Marskramer

Detectives met als hoofdpersoon een nieuwsgierige 15e eeuwse marskramer

1. *De marskramer en de dood* - ISBN 97890 343 15069
2. *De staf van de marskramer* - ISBN 97890 343 15113
3. *De gehangene* - ISBN 97890 8606 0085
4. *Vrome onschuld* - ISBN 97890 8606 0184

Marian de Haan

Damyaen Roosvelt

Middeleeuwse detectives die zich afspelen in de lage landen

1. *Een hondenbaan* - ISBN 97890 5429 0940
2. *Een kruik venijn* - ISBN 97890 5429 1145
3. *Moord in hoge kringen* - ISBN 97890 343 15038
4. *De wade des doods* - ISBN 97890 343 15076
5. *Het kwade geweten* - ISBN 97890 343 15120
6. *De eer van de familie* - ISBN 97890 8606 0016
7. *De dode hand* - ISBN 97890 8606 0108
8. *Het zwaard der wrake* - ISBN 97890 8606 0207
9. *Verborgten daden* - ISBN 97890 8606 0276

Lise en de bastaard

Historische jeugdroman in kleur - ISBN 97890 8606 0078

Ria Geysen

1. *De belofte* - ISBN 97890 8606 0160
Culinair mysterie in heden en verleden
2. *Isabella's geheim* - ISBN 97890 8606 0221
Mysterie in de 16e eeuw
3. *Dode duiven* - ISBN 97890 8606 0351
Historisch mysterie rond Peter de Grote

Esther de Blank

Politieromans rond binnenvaartrechercheur Isabel Jansen

1. *Tunnelmoord* - ISBN 97890 8606 0238
2. *Twijfel* - ISBN 97890 8606 0269
3. *Haast* - ISBN 97890 8606 0344
4. *Ijspret* - ISBN 97890 8606 0375

Rosemary Rowe

Libertus de mozaïekmaker

In Romeinse tijd spelende thrillers rond mozaïekmaker

Libertus

1. *Het mozaïek van Germanicus* - ISBN 97890 343 15045
2. *Een patroon van bloed* - ISBN 97890 343 15106
1. *De gezant van Commodus* - ISBN 97890 8606 0054

Paul Doherty

Roger Shalot

Moordmysteries uit de hoge kringen van de late
middeleeuwen

1. *De moorden van de witte roos* - ISBN 97890 343 15052
2. *De gifbeker* - ISBN 97890 8606 0009
3. *Het raadsel van de tempeliers* - ISBN 97890 8606 0122

**Zie voor meer informatie onze internetsite:
www.leeskamer.nl**